

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 300 Lei. — Șase luni 150 Lei. — Trei luni 80 Lei. — Pentru străinătate un an 600 Lei. Pentru America 4 Dolari.

Ziarul apare Martia și Vinerea

Prețul inserțiunilor: un șir peti 5 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Așteptăm o sărbătoare!

Marile și sfintele sărbători, ca Paștile, Înălțarea Domnului și Rusaliele au avut o înrăurire puternică asupra sufletului poporului românesc. Aceste sărbători n'au fost numai prilejuri de odihnă trupească pentru poporul nostru robotaș la străini, ci ele au fost în primul rând isvoare puternice de îmbărbătare și de întărire în credința sfântă a poporului nostru, că va trebui odată și odată să vie slobozirea din robia politică și culturală în care zăcea de sute de ani. Învierea Domnului era pentru părinții noștri un simbol al învierii neamului. Înălțarea Domnului la ceruri însemna pentru noi că nu e departe ziua, când și neamul nostru va trebui să se înalțe din robie la mărire.

Și, cu voia Tatălui ceresc și cu tăria brațelor de oțel ale ostașilor noștri, am ajuns să vedem realizate idealurile noastre de creștini și de români legate de aceste sfinte sărbători. Ni-a mai rămas să vedem întruchipându-se pentru noi și credința în sf. Rusalii: *Un suflet și un duh*, li mai trebuie neamului nostru, călcat în picioare odinioară, și înviat astăzi de dușmani.

Sântem o țară, sântem un neam, — și când vom avea același duh, atunci s'a realizat complet ruga de mântuire a neamului nostru.

Înainte cu 50 sau 60 ani, dacă s'a vorbit de posibilitatea unirii neamului, mulți români și-au plecat capetele în semn de desăneje. Diplomația străină nu ne dădea nici o rază măcar de speranță. Erău armatele străine, multe și tari care în calea credinței noastre puneau armele lor grele și fioroase. Și stăpânii noștri, începând cu contele Apponyi până la cel din urmă spărgător de pietri, ne puneau înaintea ochilor spectrul spânzuraților, dacă cutezam să ne gândim la Daco-România.

Și totuși, în ciuda tuturor baionetelor, spânzuraților, închisorilor și a amenințărilor, minunea, care ni-o vesteau sf. Paști și Înălțarea Domnului s'a întâmplat: Avem o țară și sântem un neam. Acum nu mai poate să fie român, care să se îndoaie de mila Domnului și să nu creadă și minunea a doua, care trebuie să vie și dansa în forma *unității de credință* pentru tot neamul românesc.

Nu dorim de proselitism și de mărire deșartă zac la baza credinței noastre. Nu, de o sută de ori trebuie să o spunem, că nu tulburarea, ci *dragostea* voim să o vedem realizată între frați.

Este ușor de văzut și de crezut, că la baza Daco-României, pentru siguranța

viitorului, nu poate să steie numai o armată vitează, o cumințenie deosebită a bărbatilor de stat și o muncă statornică și cinstită a tuturor românilor, — mai e trebuință în primul rând de altceva. Nistrul Dunărea și Tisa trebuie să fie legate cu firul indestructibil pentru toate timpurile: *a același credință*.

Și să nu vă înpăimântați, nici să nu deserați, minunea are să se întâmple nu din voia oamenilor, ci din voia Domnului. Precum odinioară se puneau mii de piedici diplomatice, politice și strategice în calea nașterii unității neamului, așa cred și astăzi mulți oameni că vor putea împiedeca procesul firesc și necesar al revenirii la unica și strămoșească credință. Sânt oameni cari cred că *tradiția* nu ne lasă să avem același duh, și aceeași credință. Alții ne dau în cap cu istoria, cu cultura ori cu voluminoasele cărți de dogmatică. Nu, e imposibil! strigă unii frați, ce dorți voi, mai bine murim, decât să facem din dragoste o unire în credință...

Se spune că de demult Carpații erau legați cu Balcanii, și Dunărea săraca cu vreme aflată a bătut în porțile de stânci care în stăteau în cale până le-a sfărâmat... Și noi să fim liniștiți că, puterea lui Dumnezeu, care a sfărâmat lanțurile uriașe ale robiei politice și culturale, va sfărâma și stâncile puse de străini în sufletul românesc. Noi cari astăzi visăm unitatea de credință și repetăm noi pentru a supăra oamenii, ci pentru a ne face neamul tare și trainic, poate vom fi praf și țărână, — dar de un lucru sântem siguri. Și peste noi care visăm frumos și omenește, și peste ființe care azi se opun cu scrisul și cu vorba în calea unei idei mari, în *acelaș fel* se vor ruga și în *acelaș fel* vor crede strănepoții.

Minunea sflor Rusalii mari pe care le așteptăm, când *acelaș duh* se va revărsa preste românii din toate unghiurile, va veni cu siguranță. Nu vrem odată cu capul să avem comunitate de credință cu rușii, bulgarii și sârbii, spun apostolii cari vreau să oprească Dunărea din cursul ei firesc. Aveți perfectă dreptate, fraților, răspundem noi. Nici noi nu vrem o credință rusească, bulgărească, franțuzească ori italiană, pentru că așa e firesc: fiecare popor trebuie să-și aibă *credința lui*. Și noi avem o credință românească, credința lui Ștefan cel Mare și a unui Mihai Viteazul, cari sânt și ai noștri, și ai voștri. Credința lor o vrem care nu a fost rusească ori franțuzească, ci românească. *Duhul lor, credința lor nu a avut nimic străin, și acest duh și această credință nu o putem împărași după nici un jason străin*. Istoria ni-a ară-

tat și ne va mai arăta că pe străini ori cum i-ar chema, ruși ori italieni, *credința lor* nu i-a împiedecat să ne pună mâinile în păr dacă au putut. Înseamnă să fi ignorant, dacă crezi că te poți îmbrăca cu structura sufletească a unui popor străin, ca și când te-ai îmbrăca cu o haină. *Dacă vrei, poți să-ți schimonosești propriul tău suflet, dar în sufletul străin nu poți intra, ori cât te-ai svârcoli*. Dumnezeu s'a îngrijit să nu poți să te amesteci în economia Lui. Cu limba ta, cu felul tău, cu istoria ta, cu monumentele tale trebuie să trăiești și să mori orce pălărie ți-ai pune în cap. Macul rămâne mac, cum l-a lăsat Dumnezeu, orice ar face naturalistii din el.

Noi așteptăm sărbătoarea sărbătorilor cu toată tăria sufletului nostru, și credem, cum credem în Dumnezeu, în venirea ei. Neamul românesc va trebui să aibe o *credință*, ori cât am rostogoli în calea ei suferințe, mâini și biblioteci întregi cu volume groase și savante.

Sf. Rusalii ale neamului românesc își vor face efectul, ca Învierea și Înălțarea Domnului. În zări se arată razele unui neam și ale unei credințe. *Un plebeu*.

MM. LL. Regele și Regina și-au reluat cu ziua de 25 l. c. reședința de vară la Sinaia.

Episcopia din Timișoara. Foaia oficială a orașului Timișoara publică un articol în care arată jertfele, pe care orașul e aplicat să le aducă pentru înființarea episcopiei ortodoxe române din Timișoara. Acestea sânt un teren de 5 jug. 910 st. în plin centru al orașului, valoarea Lei 120.000.000, evacuarea unui imobil, în care să se poată așeza încă în anul acesta episcopul, consistorul și o parte din funcționarii superiori, cel mai larg concurs moral și material la construirea treptată a unei biserici catedrale monumentale, a unui palat consistorial, a unei case parohiale, palat episcopesc în formă de vilă, și a unui local seminarial.

O delegațiune s'a prezentat la dl ministru președinte și a primit asigurarea că episcopia se va face prin mutarea episcopiei Caransebeșului și prin dețasarea protopopiatelor de stânga Murășului dela episcopia Aradului.

Procesul dela Turnu-Severin. În 20 Mai și zilele următoare s'au ținut desbaterile în procesul Corneliu Zelea-Codreanu, care în 25 Oct. 1924 a împușcat pe prefectul poliției din Iași, Const. Manciu, și a rănit pe inspectorul de poliție Kloos și pe comisarul Hușanu. Curtea cu jurați dela tribunalul din Turnu-Severin a dat sentință de achitare, primită cu mare entuziasm de întreaga sală. Mulțimea, întrunită la proces, a plecat apoi în parcul orașului la statuia lui Traian, unde s'a făcut o însuflețită manifestație patriotică. Desbaterile au decurs în perfecți liniște.

Se va mai cuminți, după aceasta, evreimea noastră, sau nu? *Faptele* vor mărturi.

Congrese. Joi în 28 Mai și în zilele următoare s'a ținut congresul profesorilor de istorie la fundația Carol din capitală, în prezența A. S. Regale a Principelui Carol și a dlor miniștri Angheliescu, Lăpedatu și Nistor. Congresul s'a întrunit pentru a fixa rolul și importanța învățământului istoriei în împrejurările actuale, de a cerceta metodele cele mai practice pentru predarea acestei științe și a stabili rolul profesorilor de istorie în activitatea culturală de azi. Principele a zis, cu acest prilej, următoarele:

Cred că profesorii de istorie au rolul nu de a face din istorie o înșirare de fapte cronologice, ci de a fi îndrumători sufletești al tineretului; prin exemple vii trebuie să scoată învățăminte trecute pentru înălțarea viitorului. Nu are importanță că în anul cutare s'a întâmplat cutare fapt, ci de ce s'a întâmplat și să vadă urmările lui asupra vieții popoarelor. Eu care mă ocup cu fapte de cultură văd, în istorie înălțarea și dezvoltarea neamurilor. Istoria cronologică de până azi nu mai poate fi despărțită de istoria culturală, deci de viața popoarelor.

— În același timp s'a ținut și congresul profesorilor de geografie din întreaga țară la Oradea-Mare în sala festivă a primăriei. A prezidat dl prof. univ. S. Mehedinți.

Viena dușmană bolșevismului. Vorbind la o întrunire electorală, ministrul de externe al Austriei, dr. Mataja, a ținut să precizeze punctul de vedere al Austriei față de bolșevism.

«Ceea ce ne face să fim dușmani nemulțumiți al regimului comunist, a zis ministrul, este acea luptă pe cât de teribilă pe atât de respingătoare ce o duce acest regim împotriva creștinismului și religiei, împotriva culturii și legilor morale. Combatem în bolșevici pe asasinii preoților noștri, pe pângăritorii credinței în Dumnezeu, combatem pe dușmanii tuturor ideilor care ne sânt scumpe. Capitalismul se poate împăca cu bolșevismul, în schimbul unor concesiuni sau furnituri. În lupta noastră ideală, o astfel de împăcare este imposibilă».

Continuând Dr. Mataja a recunoscut caracterul primejdios al propagandei bolșevice, insistând asupra datoriei poliției de a supraveghea toate întâlnirile, transporturile și pe toți călătorii străini.

Ministrul constată că poliția vieneză își face datoria în această privință. S'a făcut apoi apel la poliția tuturor celorlalte state, declarând că Austria este dispusă la această cooperare.

Criza patriarhatului ecumenic

Ziarul Prager Presse, în nr. 111 din 1925, a publicat, dela corespondentul său din Constantinopol, un interesant articol despre criza patriarhatului grecesc. Redăm, mai jos, în traducere și aproape în întregime, articolul ziarului dela Praga:

Șeful creștinătății ortodoxe este exilat acum a patra oară de când există instituția patriarhiei. Pentru întâia dată patriarhul fusese silit să-și părăsească reședința în 1204, când cruciații cuceriră Constantinopolul, iar a doua oară în 1453 când turcii ocupară cetatea. Celelalte două exiluri sânt mai mult de natură politică. Meletios IV, prăbușindu-se campania grecescă în Asia mică, trebuia să se retragă la mănăstire de pe muntele Atos și mai târziu să renunțe la patriarhie. În sfârșit, cel din urmă patriarh, Constantin VI, conform convenției despre schimbul populației, fu arestat de poliția turcească și dus peste graniță.

La începutul regimului turcesc, patriarhul se bucură de-o situație cu totul remarcabilă în administrația de stat. Era investit cu rang de ministru și își avea garda de corp militară.

Împreună cu sf. sinod și cu sfatul național, patriarhul administră în chestiunile suferinșilor ortodocși otomani, prin o autonomie foarte întinsă civilă și aproape completă bisericească.

Caracterul politic al instituției a dat naștere în curând conflictelor cu autoritățile mai înalte: timp de 472 de ani patriarhul a purtat luptă continuă cu marele vizir. Ear lupta aceasta a patriarhatului, pentru păstrarea privilegiilor sale, este cunoscută prin șirul său lung de înfrângeri: 105 patriarhi au fost destituiți de autorități, 27 siliți să-și dea dimisiunea, iar câțiva executați.

Patriarhii nu s'au ridicat asupra luptelor naționale și politice, — unii afirmă că, în urma funcțiilor împreunate cu patriarhatul, nici nu aveau putință de a se ridica asupra acestor lupte. Cercurile din Fanar — reședința patriarhatului și sediul patriarhatului — avea anumite scopuri mai departate, care din punct de vedere național grecesc erau poate mărețe, dar în principiu erau nepotrivite cu înalta misiune a capului întregii creștinătăți ortodoxe. Fanarul voia, din capul locului, să grecească pe toți creștinii ortodocși din împărăția otomană... Năzuința aceasta a întâmpinat rezistență de nebiruit în deșteptarea popoarelor din Balcani; atunci clerul grecesc și-a îndreptat activitatea către altă țintă, nu mai puțin măreț: deșteptarea conștiinței poporului în grecii osmani, iar aceștia să slujească pentru realizarea idealului visat: marea idee, *megali idea*, a unirii neamului grecesc în Constantinopol, în noul Bizanț, înălțarea crucii ortodoxe pe biserica Sfintei Sofii, întregirea patriei cu Macedonia, Tracia, Constantinopolul, cu strămoșii de mare, și Anatolia de vest cu insulele...

Războiul universal și timpul de după încheierea armistițiului păreau priincioase acestor

năzuințe. În politică nu există greșală mai tragică, decât a năzu mai mult decât poți dobândi. Sfârșitul trist al primei etape din marea vis este cunoscut. Mai puțin cunoscut va fi rolul ce l-a avut aici patriarhul. Meletios IV era vrednic tovarăș al «marelui cretan» Venizelos. Călătoria sa în America și Anglia a dovedit, că știe apela corect înrăurirea elementului anglo-saxon în mersul politicii universale. În raporturile sale cu șeful bisericii anglicane, cu arhiepiscopul de Canterbury, a mers atât de departe, încât s'a interesat de marea idee a unirii tuturor bisericilor creștine. În considerare că fanarul, sub conducerea sa, desfășurase o propagandă dintre cele mai violente împotriva turcilor, Meletios trebuia să plece în exil îndată după înapoierea kema-liștilor la Constantinopol.

Aliații trebuiau să-și pună în câmpul înțelega influință, pentru că la Lausanne să înduplece pe turci a lăsa și mai departe patriarhatul la Constantinopol; dar s'a decretat totodată, că activitatea patriarhatului are să se mărginească la lucrurile religioase și să stea departe de politică. Următorul său, Gregor VII, a intrat în legătură cu Rusia sovietică... După moartea lui, situația patriarhatului devine și mai critică. Turcii au avertizat Sfântul sinod să nu aleagă pe Constantin, deoarece acesta, — statornic la Constantinopol numai după 30 Octomvrie 1918, — trebuia să părăsească Turcia conform convenției despre schimbul populației. Cu toate acestea, Constantin Araboglu fu ales patriarh sub numele de Constantin VI.

Comisiunea mixtă trimisă de Societatea națiunilor pentru schimbul populației, s'a pronunțat pentru schimb și în cazul lui Constantin Araboglu, dar a refuzat să hotărască asupra lui ca *patriarh*. A urmat apoi arestarea și expatrierea polițială a patriarhatului. S'au dat energice proteste, în deosebi din partea Greciei... Turcii însă au declarat, că ei n'au desființat patriarhatul, și că sfăcarea lui Constantin este, pe temeiul amintitei convenții despre schimb, o chestiune curent internă unde nu se tolerează nici un fel de amestec extern. Atunci consiliul Societății națiunilor și-a declinat competența în chestiune...

Lucrul s'ar putea rezolvi prin un acord încheiat între partide. Constantin va fi necesitat să abdice, (demisiunea a și urmat, cu am anunțat în nrul nostru precedent. Red.) guvernul turcesc, renunțând să mai exilize și alți prelați «îndatorați la schimb». Se va putea face apoi noua alegere de patriarh, care va fi căpetenia grecilor ortodocși în Constantinopol.

Patriarhul, ca șef spiritul al tuturor ortodocșilor, ne mai având realizmul țării tuturor rușilor, a pierdut puterea, prestigiul și încrederea creștinătății ortodoxe. Decăderea și politica sa au provocat pretutindeni reacțiune puternică. Iugoslavia voia să discute problema într-un consiliu la Carlovei, România și-a ales patriarhul său propriu, părintii bisericii din Siria și Pale-

FOIȘOARA

Călăuza cunoașterii și combaterii Sectelor

de Dr. G. Comșa, pg. 138, Tip. Sf. Mănăstire Cernica

Anunțăm cărticica, scrisă limpede și cu informație sigură despre întinderea propagandei sectare din cuprinsul țării noastre. Autorul, în calitate de director al cultelor minoritare în ministerul cultelor, a avut posibilitate să cunoască mișcarea sectară nu numai din informațiile clerului, ci și din rapoartele organelor administrative, militare și ale siguranței de stat.

Chestiile religioase nu sânt simple, cum se crede îndeobște. Dimpotrivă ele sânt cele mai complexe. Ele pot trăi în intimitatea sufletului și să rămâne neobservate multă vreme de privirea superficială. Pot izbucni cu vehemență provocând atitudini și acte de fanatici.

Aurul a străbătut până la resortul tainic al conștiinței omenești și a urmărit răstăcirea sufletească dela obârșia ei. Firește, pe scurt, pentru că n'a considerat chestia sectară drept o temă academică.

Chestia sectară e totuși o chemare serioasă de actualizare a vieții religioase. Adapta-

rea vieții nu poate fi lăsată la voia întâmplării și a socotinelor acestor reformatori. Ci trebuie să se facă după prevederile celor aleși ai bisericii, cari posedă lum'nile științei și justificarea virtuții. Din trunchiul minții omenești dau viață sâlbatică, care se deosebesc de altoirea dumnezeiască. Cărticica pâr. Comșa arată aceste odrăsliri sâlbatică.

În bibliografie trece în revistă tot ce s'a scris ca informație și cu scop polemic în chestia sectară. Toate încercările de a preciza răstăcirea sectare au rămas în primul stadiu al informației, care nu e cunoștință deplină despre esența unui lucru, ci cum apare privirii exterioare.

De când s'au ivit și printre noi sectari, am fi putut aștepta să avem observații asupra motivelor sufletești ale trecerii la secte spre a putea stabili procedura convertirii sectarilor. În vizitația canonică din părțile Geoagului s'a prezentat înaintea I. P. S. Mitropolit Nicolae un sector rugându-l să-l primească earăși în comunitatea creștinilor noștri. Și omul venia după ce trecuse prin lupte sufletești îndelungate și care au lăsat urme în conștiința lui.

De atunci spuneam unor preoți din partea locului să studieze bogatele fenomene sufletești, ce se petrec în viața credincioșilor. Ele să fie

notate, analizate. Diagnozele sufletești nu sânt lipsite de interes.

De aceea constatăm că scrierile în chestia sectară sânt de pură informație.

În Călăuza pâr. Comșa găsim la sfârșit întreg arsenalul teologic pentru combaterea afirmațiilor sectare, precum și scutul dogmelor așezămintelor și rândueilor sfintei noastre biserici. Când avem atât nor de mărturie în favoarea noastră, nu e greu să se alcătuească scurte tratate populare religioase în limbajul biblic pentru înfruntarea bărfitorilor sfintei noastre credințe, dar mai ales pentru fortificarea sufletească a credincioșilor noștri.

Întreg cap. VIII pe 11 pagini cuprinde locurile biblice, cari dau tărie preoților și credincioșilor ortodocși să stea neclătiți pe stâncă adevărului, unde i-au găsit furtunile și apele grabnice ale istoriei de două ori milenare.

Cartea s'a comandat pentru Biblioteca Arhidiecezană, de unde se poate procura.

Tr. Scorobef.

Spiru Haret, organizatorul învățământului național, omagiu Ardealului desrobuit, — o broșură de Z. Sandu, a apărut tipărită cu cheltuiela dlui Christ. N. Ștefănescu din Sibiu.

stina cer ca sediul patriarhatului să fie Ierusalimul și ca demnitatea unui patriarh ecumenic să nu rămână exclusiv în mâni grecești.

Turcii au deslășuit, prin executarea radicală a laicizării, două formidabile valori religioase: al islamului și al bisericii ortodoxe. Roma etern neschimbată privește maiestros la nenorocirea și șuterea aceasta, gata — poate mîi mult de cât ori și când — să primească în brațele sale «rătăcitele» oițe... (Dacă ar fi în adevăr așa de rătăcite. R.d.).

Liga culturală la Timișoara

Congresul din anul acesta al Ligii culturale și-a ținut ședințele în Timișoara, pentru întâia oară într-un oraș al ținuturilor pe vecie alipite țării românești.

Mulțime imensă a întâmpinat și ovaționat pe cei sosiți cu acest prilej în frumoasa metropolă a Bănăului; iar sala cercului miliaro-civil unde s'a întrunit congresul, era nelucătoare față de numărul mare al participanților. La congres s'au invitat și societățile minorităților, adică ale șvabilor și maghiarilor din țară.

Președintele comitetului central, dl N. Iorga, a rostit cuvântarea de deschidere a congresului, amintind trecutul istoric al Bănăului românesc și trecând la puțină vreme înfrățiri prin cultură a popoarelor din aceeași țară, prin un schimb de influențe sănătoase, din care să răsară foies pentru omenirea întreagă.

Di N. Iorga vorbește apoi despre mișcarea culturală pornită la sate, și zice următoarele:

«Nu numai că țărănul stăpân pe ogorul lui își refacă după bunele datini căsuța, o podărbă a țării, nu numai că și trimite copiii la învățătură mai înaltă, dar el citește, el se însușește din ce a citit, el se oferă ca sprijinitor al culturii de care până acum o oficialitate steapă, de ordine ministerială și de inspecții pe hârtie, îl ținea străin.

Numărul însemnat de secții rurale, ca și apelurile aproape zilnice ce ni se adresează pentru bibliotecile populare, s'au un fenomen în deosebi îmbucurător.

Salutându-l cu bucurie, să mi se dea voie a isprăvi cu un sfat.

Ce frumoasă e această țărănime a Bănăului, alcătuită din vechi băștinași luptători și din emigrați ai mîinii fanariote! Ce mîndre și falcine staturi, ce strălucire de aur și argint în porți ca ale Voevozelor și Domnițelor! Ce încăpătoare e casa de lemn, ce alese vitele, ce focșii cali a căror creștere a fost împrumutată de la turcii vechiului pașalâc! Cu câtă omenie ești primit de acești cavaleri ai lumii dela sate! Ce armonie răsună corurile lor, a căror faimă s'a întins peste tot pământul românesc!

Dar, casele acelea mari s'au lipsite de copii, și câmpiile acelea mănoase, lucrute ca de mîni

gingașe, de grădinari, vor ajunge moștenirea țăganilor și a veneticiilor!

Pretutindeni, ne spun teribile constatări oficiale, ne înmăgim mai puțin decât orice alți locuitori, chiar decât sași și șvabi, cunoscuți ca scumpi la odresă. Frumoase femei sterpe, volnici șefi de familie fără urmași! Ce blăstem mai amarnic poate să cadă asupra elementelor celor mai zdravene ale unui așa de nobil neam!

Doresc ca aceste cuvinte să pătrundă adânc pe cei de față. Școala, dlor învățători, trebuie să crească pentru marea familie românească de dătină; iar intrarea însăși în biserică, domnilor preoți, trebuie oprită acelor care fac opera peirii omorând viața în trupul lor însuși.

Când vom mai călca aici, să aflăm vestea că un nou avânt, cum îl vedem azi la elementele minoritare, prinde acest popor țărănesc, care în cultura și bogăția pe care și-o câștigă trebuie să păstreze sporul cuceritor al vremilor sărace și întinate...

Căci zilele mari ale acestui popor nu s'au isprăvit; ele încep abia astăzi.

Nr. 5165—1925 Ep.

CIRCULARE

cătră Oficiile protopresbiterale și parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu.

În conformitate cu hotărârea Sftului Sinod dela 15 Mai a. c. Nr. 199 dispunem ca în Duminica Rusaliilor să se poarte în toate bisericile din arhiepiscopia noastră un disc, din al cărui produs jumătate să se trimită «Societății pentru profilaxia tuberculozei» în București, iar jumătate să rămână în folosul bisericii unde s'a purtat discul.

Sibiu, 30 Mai 1925.

Consistorul arhiepiscopesc.

Nr. 4930/1925.

În baza adresei Ministrului de culte și arte din 15 Mai a. c. Nr. 24431, se comunică clerului arhiepiscopesc adresa Ministrului de război Nr. 15436 prin care se aduce la cunoștință, că în conformitate cu art. 9 din Legea clerului militar și art. 27 din regulamentul acelei legi, toți preoții cetățeni români, de orice rit, în deplină stare de sănătate, formează până la vârsta de 60 de ani, cadrele de rezervă ale clerului militar și servesc la completarea efectivului necesar la mobilizare, și ur-

mează a fi înscrși în controalele Ministerului de război și în controalele cercurilor de recrutare pe teritoriul cărora se găsesc.

În acest scop cercurile de recrutare au și dat ordine preoților să se prezinte pentru vizita medicală și înscrierea în controale.

Deoarece unii preoți nu au dat ascultare acestor invitații, îi îndrumăm și de aici să se prezinte cât mai îngrabă la cercurile de recrutare al ținutului său, ca să fie vizitat. Cece nu vor satisface acestei îndatoriri vor purta consecințele.

Sibiu, 26 Mai 1925.

Consistorul arhiepiscopesc.

Școala de surori vizitatoare

Cu ziua de 1 Iulie a. c. se redeschide în Cluj Școala de surori vizitatoare (numirea din trecut «surori de ocrotire»), când se va începe cursul pregătitor ce va dura până la 30 Septembrie, după care va urma imediat cursul normal de 2 ani. Întreținerea elevelor în institut pe durata cursului va fi gratuită. După terminarea cursului pregătitor și al celui de 2 ani, surorile vizitatoare vor deveni funcționare de stat, vor primi un salariu de bază de 450—Lei lunar, plus toate adaosurile cuvenite, precum și locuință și încălzit gratuit; vor fi obligate a se duce ori unde va fi necesitate și unde vor fi repartizate de autoritatea superioară. Încă la începerea cursului, elevele primesc gratuit o uniformă care s'au datoră a o purta.

Persoanele, care doresc să urmeze cursul școlii de surori vizitatoare, își vor înainta cererile până la data de 15 Iunie s. c. pe adresa: Direcțiunea Regiunii I a Ocrotirilor Sociale Cluj, Calea Victoriei 27, et. II, anexând documentele următoare:

Certificat de botez, din care să rezulte, că au împlinit vârsta de 20 ani și nu au trecut de 40 ani; Certificate: de cetățenie română; de absolvire a cel puțin 4 clase de grad secundar; certificat medical doveditor că s'au sănătoase; de moralitate dela Primărie și certificare preotului în comunele rurale; Obligațiune în scris, vidimată de părinți sau tutori, de a servi la stat cel puțin 6 ani, sau în caz de refuz vor înalpa costul întreținerii ce li s'a dat. După primirea avizului nostru despre admiterea la curs, elevele vor aduce cu sine: 3 șorțuri albe încheiate și cu mâneci, rufe de corp suficiente pentru schimbul de 2 ori pe săptămână, și un saculeț pentru rufe.

Cluj, 25 Mai 1925.

Direcțiunea Regiunii I a Ocrotirilor Sociale, Cluj.

Câteva tablouri de femei biblice

(Urmare)

Dar să încheiem aceste impresii, oprindu-ne privirea la un tablou ce sfârșește seria de pe peretele din față. Două figuri de femei de o simpatie cuceritoare, două surori, Marta și Maria (Luca 10, 38—42, Ioan 11, 1—44). Una, Marta, modelul hârniciiei, al gospodinei devotate, care pune în acțiune toate iscusințele ei de orientală, bucură de oaspeți, ca să primească cât mai bine în casa lor un musafir plăcut, un oaspe mare, — pe Domnul.

Alta, Maria, fire blajină, spirit contemplativ, primește pe Mântuitorul cu dorința ferbinte de a-și potoli setea sufletului, cu apa vie a cuvintelor Sale. Se așază la picioarele Lui, lăsând la o parte grija îndatoririlor de stăpână a casei, ca să nu-i scape nici un cuvânt. Ea se înfățișează ca cea mai înaltă expresiune a creștinismului contemplativ.

Amândouă simpatice. Una bună, blândă, liniștită, de o cugetare adâncă, cu răvnă spre știință, pentru îmbogățirea sufletului ei; alta nestăpănită, răvnoitoare la lucru, hârnică, pildă și îndemn pentru fetele de acum, cari prea se rușinează de lucru, socotindu-l ca o povară nedemnă de prestigiu lor de fete din «casă bună».

Îmbinarea fericită a acestor două firi dă încă o personalitate deplină a adevăratei femei creștine: cu griji pentru sufletul ei, cu preocupări intelectuale și culturale — și hârnică la lucru, pentru chivernisirea casei ei.

Cele două ființe sunt o pildă de viață pentru traful surorilor într-o familie. Stăpânite de duhul înțelegerii, ele își împărtășeau rolul în casă, după potrivirea firei lor, una la cămară și bucatărie, alta avea grija atmosferei senine în casă. Viața lor se desfășura în armonie deplină, completându-se reciproc. Privind acest tablou nu te întrebă și tu, dacă, în legătură cu surorile tale în casă, trăiești o viață de sinceră armonie și ajutorare reciprocă; la școală, între colege, ești o fire îngăduitoare, gata de ajutor întotdeauna, cu priceperea și cu talentul, pentru cele înzestrate cu o mai modestă capacitate; între prietene ești fire împăciuitoare; în societate ai atitudine de demnitate, păstrând seninătate și voioșie fără semeție; în birou ești cu bunăvoință față de colegile nou venite și cu respect către cele pe cari le-ai aflat de mai înainte în funcție?

Veletățile și pormirile firei, cari ar putea turbura atmosfera de pașnică și senină viețuire împreună, le înfrânează și le stăpânește dragostea lui Hristos. Cele două surori iubeau pe

Învățătorul, cu focul inimei lor feciorelnice, mai presus de sine înseși, erau gata a se pune în slujba Lui cu tot ce aveau, cu tot ce puteau, gata să se jertfească pe sine, în smerită consacrare a personalității lor în dragostea către Hristos. Această iubire către El le orienta, pe nesimțite, iubirea lor dintre oaltă. Din iubirea Domnului răsare iubirea aproapelui, din pacea Lui, purcede pacea ta cu mediul, în care ție e dat să trăiești. De aceea când Isus bate la ușa inimii tale, trezește-te de grab, direcționează-l tău să-i faci primire aleasă ca și Marta; apoi pleacă-ți sufletul în smerenie și ascultă cu luare aminte cuvintele Lui, pentru a te inspira în duhul Mariei.

Când Martei i se păru că prea e lăsată singură să îndeplinească toate, silindu-se spre multă slujbă, în vreme ce sora ei șade liniștită să asculte la vorbe, apelează la Mântuitorul: «Doamne, au nu socotești că sora mea singură m'a lăsat să slujesc, ci zi-i ei ca să-mi ajute». Maria tace, nu se neliniștește la cuvântul de acuză și reproș a surorii ei. O fire stăpânită nu tresare la orice adiere de vânt, nu se turbură nici în fața unei lovituri nedrepte și nu-și dă drumul revoltei în vorbe de înțepire.

O pricină de neînțelegere dintre doi, întotdeauna se rezolvă în favorul celui, care se

Ziua Eroilor în Sibiu

Ca și în anii trecuți, cinstirea memoriei Eroilor morți pentru patrie a fost și în acest an un prilej de sărbătoare, de înălțare sufletească, un prinos de recunoștință din partea celor vii.

Programul stabilit până în cele mai mici amănunte și executat din partea imensei mulțimi, ordinea exemplară — dau dovadă că această sărbătoare națională a intrat deabine în conștiința mulțimii și că în fața crucilor, a eroismului mucenicilor fără nume, se pleacă cu cucerire și se înfrățesc gândurile tuturor, fără deosebire de confesiune și naționalitate.

La ora 10 — conform programului — s'a terminat sf. liturghie în catedrală, săvârșită de 6 preoți și 2 diaconi, după care cu muzica în frunte, preoțimea urmată de autoritățile militare și civile pornesc spre Piața Regele Ferdinand, unde se formează procesiunea care pleacă spre cimitirul Eroilor. Era un adevărat caleidoscop: Văduve și orfani de război, armată, toate școalele, reuniunile române meseriești, cetățenii orașului Sibiu parcurg străzile și se așează fiecare grup la locul destinat. Drapele, cununi, flori împodobesc acest cortegiu format din simțul de datorită și recunoștință față de acei cari nu și-au precupețit viața întru mărirea și apărarea patriei.

Pe tribuna anume aranjată la loc preoțimea ortodoxă în frunte cu I. P. C. Sa Dr. Eusebia R. Roșca, arhimandrit, celebrându-se parastasul obișnuit pentru odihna «ostașilor morți pe câmpul de luptă pentru întregirea neamului și apărarea patriei». Corul academiei teologice a dat răspunsuri funebre, evocând prin accente duioase celor care priveau cu smerenie mormintele eroilor — toată filosofia sbuciumărilor omenești: «Eu sânt pământ și cenușă»...

Au urmat cuvântările.

Prot. militar I. Dăncilă, preotul evanghelic H. Wagner, Colonelul Florescu și prof. dela liceul «Gh. Lazăr», N. S. Ionescu. Fiecare orator prin cuvinte alese, asemănări potrivite a făcut apoteoză eroismului, a împletit ca într-o frumoasă cunună de flori jalea și bucuria care caracterizează această sărbătoare națională. Mulțimea imensă a simțit în urma acestor cuvântări toată mărcea jertfei și a fericirii de care s'a făcut părtaș pe urma eroilor.

Procesiunea se formează în aceeași ordine și se înalopiază prin Piața Regele Ferdinand la catedrală.

«Eroii nu mor nici odată».

C.

Anunțuri și publicații se primesc cu prețuri cumpătate la administrația ziarului

Telegraful Român

ține calm și își păstrează cumpăna judecății senine și liniștite. Dacă vre odată și tu te ai simți jignită, ori nedreptățită, de o soră, de o prietenă sau tovarășe de muncă, când îți face imputări, nu te turbura și nu răspunde cu înjurare, apelează la Mântuitorul, care e întotdeauna acolo cu voi, lasă-L să răspundă El pentru tine, El te va lua în apărare, ca și pe Maria. Domnul dojenește cu blândețe și compătimire pe Marta justificând cu laudă atitudinea Mariei: «Marto, Marto, te grijești și spre multe te silești. Ci un lucru trebuiești; iară Maria partea cea bună și-a ales, care nu se va lua dela dansa».

Iată aici odată mai mult verificat principiul, ce stă la baza idealului creștinesc, întronat de Hristos în lume: Întâi grija pentru suflet și numai în al doilea rând strădania pentru trebuințele vieții vremelnice. Numai celor știe să creieze o armonie desăvârșită, un paralelism statornic între cele două tendințe, a sufletului și a trupului, lăsând să domineze peste legea firii slăbănoage legea cea vecinică, dată de Isus, acela numai are siguranța, că înaintează în viață pe drumul drept, ce duce la adevărata țintă.

Cât de rău înțelege lumea noastră această îndrumare de viață, dată de Mântuitorul. O mamă se revoltă, că fica ei, elevă de școală, nu e lăsată în pace să-și facă somnul de dimineață,

Momente de pietate creștină și națională

— Note și Impresii —

Încremenite de fiorul morții năpraznice stau risipite trupurile ostașilor noștri viteji pe întinsele brazde ale țării, fără să fie știute și cercetate. De cele mai multe ori, în război, pământul hă-zește eroiului o ospitalitate anonimă — și 'n curgerea vremii este posibilă, din nenorocire, o profanare a osâmintelor din simplă necunoaștere a locului. Căci în lut când nu scor-monește plugul, roade puhoiul de apă și moaștele pot fi aruncate 'n răspântii de drumuri pradă întâmplării.

Gânditorii la acest lucru în multe colțuri de țară învecinate de jertfelor vitejilor, românii cei buni și cuminți, cu evlavie lui Iosif din Arimatea, culeg azi rămășițele din ogașuri și le înmormântează în groapă nouă înălțând cruci și monumente de-asupra ei, ca să fie pentru mulțime loc de popas sufletească, de închinare și reculegere.

În această pioasă grijă, interpretată ca o strictă datorie de conștiință creștină și națională, se vedește negrită frumusețe și adâncime a simțirii românești.

La nici un neam din lume jertfelnicia nu-i așa de voluntară și conștientă și recunoștința atât de spontană și de generoasă ca la neamul nostru.

În lămurirea acestei psihologii găsim rostul și semnificația faptei săvârșite în comuna Sada jud. Sibiu, Duminecă 31 Mai.

Prin osădria părintelui Bunea și a obștei pe care o păstorește, s'au strâns din vărfuri și văi fărâmele de trup ale vânătorilor (aproape 300 la număr) care au luptat și au căzut pe dealurile Sadului, în mormânt de cinste, zidind de asupra lui cruce de streaie și de proslăvire.

Duminecă s'a făcut procesiunea cucernică la locul cel proaspăt de odihnă și s'a sfințit cu aghiazmă crucea, sfințită și prin sângele eroic al soldaților.

Biserica era plină de popor. Așezată în rânduială de datină, atât de părăsită de mulți creștini uitaci ai orașelor noastre bărbăți în față și femeie în pronaos, întreagă această mulțime a avut tot timpul slujbei o altitudine de reală concentrare religioasă. E desigur rezultatul unei păstoriri luminate, entuziaste și statornice. De altfel Pădr. Bunea, predestinat, pare, și de numele său, se bucură de o deosebită autoritate, în parohie fiind în fruntea tuturor treburilor culturale și gospodărești ale comunei sale.

S'a slujit Sf. Liturghie în sobor luând parte Pădr. Cioran — protoiereul Sibiului, Pădr. Dăncilă, protoiereul Armatei, Pădr. Nistor secretarul Consistoriului, Pădr. Dr. Cristescu profesor de teologie, Pădr. Bunea, Pădr. Marin, Pădr. Druhora și Pădr. Slăvescu.

Au asistat la slujbă dl Prefect al jud., Dl Col. Gavrilăscu deleg. Corp. de Arm., Dl Co-

lonel Chr. Vasilescu, Dl Colonel Teodorănu, Dl Prof. N. Ionescu, delegat. Asociației «Astra», Dnii Judecători Scarlat Constantinescu și Vasiliu etc...

În fruntea cortegului mergea patrula de onoare din cohorta cercetașilor Sibiu și o companie de onoare din reg. 90.

S'a oficiat slujba sfințirii apei și a parastasului, după care elevii și elevele școlii primare sub conducerea iscusită a dlui învățător din localitate au executat minunat diferite cântări patriotice.

Cel dintâi la cuvântul Pădr. Bunea care arată în câteva cuvinte pline de emoțiune, din ce îndemnări sufletești a răsărit monumentul dela Sada, multumind tuturor celor de față pentru participare și sprijin.

Părintele protopop Cloran interpretează preafrumosul text din psalmi «Adevărul din pământ a răsărit și dreptatea din cer a privit» scoțând în relief influența educativă morală și națională a cultului eroilor.

Părintele protopop Dăncilă, într-o cuvântare plină de entuziasm vibrant — evocă figurile mărețe ale eroilor și desprinde magistral câteva orientări pentru moștenitorii bunurilor dobândite prin jertfa ostașului român — erou și martir. «Bătrâni și tineri, feciori și fecioare să veniți aci și cu mâna pe sf. Cruce și cu urechea la mormânt să deslușiți povăța morală pe care v'o dau morții».

Dl Colonel Gavrilăscu face apologia eroismului și glorifică pe M. S. Regele și Armata română.

Dl Prefect Bolu, descrie grelele împrejurări prin care a trecut neamul românesc și nevoia de a face din biruință o putere de rezistență morală.

Dl Profesor N. Ionescu vorbește inspirat și lapidar. Mormântul eroilor e inelul de logodnă între țara cea veche și țările desrobite.

Dl Judecător Sc. Constantinescu fost luptător pe culmile Sadului cu Reg. de vânători dela Craiova — aduce omagiu camarazilor căzuți pe câmpul de virtute.

Pădr. Dr. Cristescu încheie seria cuvântărilor făcând o apropiere între eroismul întru ale credinței al celor 318 părinți dela Nicea (praznicul zili) și al celor 300 martiri ai idealului național. «Sadul să păstreze cu scumpătate răsadul de virtute pus azi în mormântul cel nou».

Dl Colonel Chr. Vasilescu luând cuvântul spune că elevii Șc. militare din Sibiu vorbesc cu fapta — dărând 2000 Lei pentru înfrumusețarea grădinii monumentului. Pădr. Protopop Dăncilă dăruiește 1000 Lei din partea «Soc. Mormintele Eroilor», Dn Prefect Bolu dăruiește 1000 lei și Dl Colonel Gavrilăscu 500 lei.

S'a servit apoi o masă la care au luat parte oaspeții și autoritățile comunale. Au toastat secretarul comunal, prefectul jud., dl colonel Vasilescu și primarul comunei.

fi cerințele vieții, și ori cât de vajnice ar fi chierările și ademenirile ei, rupeți un cîș pe zi, vă așezați și voi la picioarele lui Hristos, în colțul cel mai intim al casei voastre prietenești, cu acelaș dor de luminare al Mariei. Desfaceți paginile Bibliei și ascultați cu luare aminte graiurile ei. Adunați și pe ceilalți ai casei împrejurul mesei și desprindeți cuvântul lui Dumnezeu din rândurile de lumină, ca să luați îndrumare de bună educație.

De aceea e atîta mizerie în lume, atîta sărăcie duhovnicească, atîta tânguire și desna-dejde, și atîta de pușini luptători senini și biruitori ai ori căror încercări ale sorții, — pentru că lumea de toate se ocupă, de toate nimicurile se interesează, de toate problemele se agită, de toate descoperirile se însufletește, numai pentru cuvântul lui Dumnezeu nu are vreme.

Și, dacă cei mai buni își fac răgaz totuși, măcar odată pe săptămână, să meargă la biserică, ca de acolo să ia învățătură; cât de mult se greștește și aici împotriva îndatoririi de a asculta Cuvântul dumnezeesc. Iată o figură, model de cinstire a casei Domnului, de ascultare și petrecere cucernică în preajma bisericii: Ana prorociță (Lucă 2, 36-38). Femeie, originară dintr-un neam pios și cu frica lui Dumnezeu.

După masă oaspeții au făcut o mică excursie și au vizitat pe păr. Bunea.

Consemnând cu adăncă mulțumire aceste momente de pietate creștină și românească — am dorit ca inițiativa Păr. Bunea și a credincioșilor săi să se găsească pretutindeni cât mai mulți imitatori.

Azistent.

Ce se citește în Ardeal?

Fundația I. V. Sococ din capitală, desfășoară sub conducerea dlui *Enil Sococ* neobosită muncă și nu puține jefte pentru a pune în mână publicului cititor din țară întreaga cărți de cuprins înălțător și folositor în înțelesul cel mai nobil al cuvântului.

Publicațiile fundației, volume și volumașe, cu subiecte morale și creștinești, pe care le am anunțat și le mai anunțăm și în ziarul nostru, se vând cu prețuri cupătate și încep a se răspândi tot mai mult în părțile ardelenesti ale României Intregite.

Această împrejurare a îndemnat Fundația noastră Arhidiecezane în Sibiu, care se ocupă foarte mult cu desfacerea acestor cărți, următoarele cuvinte:

«*Vă exprimăm velle noastre mulțumiri pentru bunavoința cu care îndepliniți desfacerea publicațiilor acestora care în veacul nostru, aproape exclusiv materialist, sânt așa de puțin cerute. Marele public cititor caută serii de senzații și autoritățile noastre școlare dela centru sânt prea absorbite cu interesele politice decât să se ocupe cu încurajarea tendințelor, izolate de moralizare a societății prin publicații care să meargă la suflet.*»

În altă scrisoare Fundației scrie:

«*Vă aducem velle noastre mulțumiri pentru prețiosul concurs ce binevoii a da publicațiilor fundației. Acest gen de lectură nefind azi pe placul curentului materialist de care sânt cuprinsе spiritele în general, nu prea este gustat de marele public cititor. E incontestabil că în Ardeal acest gen de lectură este căutat cu mult mai mult decât în restul regatului, și dacă, cu slabele mijloace ale instituției noastre de binefacere culturală, putem să edităm cărți cu subiecte morale, e în mare parte grație prețiosului concurs al cititorilor în Ardeal.*»

Cititorii vor aprecia după cuviință năzuințele spre lumină și progres ale instituției, care își înțelege astfel rostul și chemarea.

Transilvania. A apărut Nr. 5—6 din 1925, ca număr dedicat artistului dramatic *Zaharia Bărsan*, la 25 ani de activitate dramatică. Cuprinde articole scrise de: O. Ghibu, I. Agărbiceanu, Ilie Marin ș. a. Informații, cronică și bibliografie. Redacția și administrația: «Asociațiunea», Sibiu, str. Șaguna Nr. 6.

(2 Paralipomena 30, 11) fiica unui tată, Fanuil, pe care sfânta Scriptură l-a găsit vrednic să-l pomenescă cu numele. Trăise abia 7 ani în căsnicie fericită și apoi rămasă văduvă. O văduvie binecuvântată, închinată cu totul Domnului, căci «nu se depărta dela biserică».

Prin firea ei femeia are un mai pronunțat suflet religios, decât bărbatul. Religiozitatea este chestiune de sentiment în primul rând, iar sufletul feminin își orientează viața mai mult după sentimente, în vreme ce la bărbați predomină rațiunea. Așa se explică atașarea devotată a femeii către Hristos și către biserică. Pilda profeției Ana e un înălțător îndemnat pentru sufletele de femei, ale zilelor noastre.

Legăturile familiale și sociale însă nu îngăduie femeii să urmeze pilda ei, după litera sf. Scripturi: să nu se depărteze de biserică. Nici biserica în vremile de acum nu e ceea ce era templul iudevesc. Acolo puteau avea adăpost și înțepinare femeile, cari își ofereau întreaga lor ființă slujbei Domnului. Azi mănăstirile de maice sunt instituții organizate să îmbeie prilej de desăvârșire sufletelor pioase. Dar la mănăstire nu poate pleca oricine. Aceasta presupune o totală lepădare de lume, desfacerea tuturor legăturilor cu viața socială, cu mediul familiar cu bunurile materiale ale lumii și consacrarea

Abuzul de spirtoase

Un medic de plasă, trăitor la țară și cunosător al stărilor de astăzi de pe sate, scrie într'un ziar din capitală următoarele rânduri vrednice de meditație:

Ceeace se întâmplă astăzi la țară, întreace orce închipuire: în fiecare sat un minimum de 2—3 cârciumi, adesea ori 6—7 și chiar 10 una lângă alta; în fiecare cârciumă zilnic zeci de oameni ameții sau beți și gata de caștă; în fiecare lună zeci de oameni ce vin la noi bătuți și plini de sânge, cerând certificate de judecată și zeci de oameni în agonie pe paturile spitalelor. Se bea în masă, dela cel din urmă sătean până la cel mai cu răspundere funcționar din comună; se fac chefuri în localuri publice, urmate de spargeri de geamuri la localul oficial și bătaie între funcționarii comunali. Uaii preoți și învățători sânt arătați cu degetul de către colegi, rușinați de astfel de exemplare ce persistă în breasia lor neanchetați și nemustrați de nimeni (?) Vedem unele comune unde nici odată nu putem găsi un funcționar treaz.

Seara, pe ulițele multor sate, nu se mai aud astăzi decât chioftele și înjurăturile bețivilor; oameni beți, sau căzuți prin șanturi, provoacă numai haz și admirație; femeile bete nu sânt raritate; copiii de 7—10 ani se pot vedea în cârciumă cu păhărlu în mână. Vedem cu ochii noștri cum se toposc în cârciumă câștiguri enorme ale plutășilor și lucrătorilor din fabricile noastre dela munte; auzim zilnic mamele de copii plângând ceneșă din vatră pe care o bea la cârciumă bărbății lor; număram cu sulele cazurile morbide provenite din alcoolism; apreciem că jumătate din milie de cazuri de silis ce tratăm imperfect sânt căpătate din păhărlu cu vin falsificat, plimbat dela gură la gură și ne desguștăm zilnic tot mai mult de lipsa de omenie, de bunăcuviință și de simț familiar, ce înlocuște treptat bunele calități ancestrale ale unora din țărani noștri. De aci și spiritul de indisciplina ce-l constatăm în unele părți la țară, față de ceea ce reprezintă o fărâma de autoritate.

Dar în același timp de experiență socială a noastră, nu am văzut din sulele de cârciumari din localurile în care am servit ca medic de plasă, nici un debilitat de alcool, care să facă acte de filantropie, nici unul care să susție un fapt cultural, nici unul care să fie un îndrumător mai cuminț al semenilor. Și din acestuia, proiectul de lege voeste să fac președinți de societăți de temperanță! Și acești oameni strigă astăzi că li se atacă o meserie importantă pentru economia țării! Noi, medicii, pe căile ce am avut la dispoziție, ni-am făcut până acum datoria. Alarma de noi a fost dată dela început. Astăzi presa are datoria să se sesizeze cu sinceritate și luând principii științifice, bogat în exemple de clinică socială dela noi, și fiurul nostru de groază, să fulgere cu condeiul pe toți aceia cari profită și fac negoț cu slăbiciunea și patimile omenești.

Întregii ființe omenești numai slujbei lui Dumnezeu, în rugăciune, contemplație și lucru desinteresat în folosul răspândirii împărăției lui Dumnezeu pe pământ.

Fondul sufletesc al Anei însă, trebuie să devină zestre a fiecărei femei. Ea s'a călăuzit de idealul de a rămânea mereu aproape de Dumnezeu, în permanentă legătură cu Celace, după concepția iudeilor, lăcuia în templu. Această atitudine de viață a profeției Ana trebuie să fie pildă de urmat. Râvna de a-și face din viața ei o continuă slujire Domnului poate fi, și trebuie să fie călăuză sufletului femeesc. Dumnezeu e pretutindenea de față, ori unde te-ai găsi deci, ești aproape de El, poți să fi neîntrerupt în slujba Lui; în familie, ca mamă și soție, în societate, în oficiu, chiar la petrecere, se îmbeie prilejul de vădare a sufletului creștinesc, care mărturisește prin vorbă, prin faptă și ținută pe Hristos, căruia se închină.

Profeția a escelat prin post și rugăciune; femeia creștină va căuta să-i urmeze prin stăpânirea de sine, prin înfrânare pornirilor, prin cumpănirea vorbelor. Impotriva tendințelor vieții moderne de a izgoni cu totul postul dintre normele de viață creștină, femeia religioasă va posti în zilele orânduite anume pentru reținerea dela anumite mâncări, zile, fixate de bi-

Din vremuri trecute

Din protocolul anului 1804 se poate constata că Consistorul din Sibiu a ținut 85 de ședințe, în care s'au prezentat 1219 de obiecte.

Specificat după luni și obiecte ni se prezintă următorul tablou:

În Ianuar ședințe 3, obiecte 111, în Februar șed. 8, ob. 119. În Martie șed. 9, ob. 94, în April șed. 6, ob. 88, în Mai șed. 8, ob. 96, în Iunie șed. 6, ob. 137, în Iulie șed. 6, ob. 90, în August șed. 8, ob. 75, în Sept. șed. 7, ob. 95, în Oct. șed. 9, ob. 81, în Noemvrie șed. 8, ob. 92, în Dec. șed. 7, ob. 97. Total: ședințe 85, obiecte 1175.

Obiecte în total sânt notate ca tratate în ședințele Consistorului 1219, diferența de 44 cade pe ședințele, despre care fiind 21 foi rupte nu am putut lua notiță.

Protopopiatele: În total am dat peste 31 de protopopiate, cu numire și în localitate, unde astăzi noi avem credincioși foarte puțini, altele le cunoaștem abia după nume. Noi le prezentăm în rând alfabetic, pentru că să fie mai ușor de urmărit:

Protopopiatele: Abrudului, Belgradului, Bercheșului, Bistriței, Cărpensului, Călății mari, Chiueștilor, Corbilor, Deagului, Dobrii, Egersegului, Erdősanglorului, Făgărașului, Hromsecului, Hinidoarei, Idicelului, Luncii, Lodromanului, Mediașului, Mercurii, Miluanului, Orăștiei, Săcădății, Sebeșului, Sibului, Sighișoarei, Treștiiei, Turzii, Ugrii, Vașarheului.

Protopopiatul Mercurii în mai multe locuri vine numit protopopiatul Poienii, tot cu același protopop Teodor Ianoș.

E de observat, că cei mai mulți protopopi au numele de familie Popovici, ca urmare a legăturii cu biserica sârbească. Puțini protopopi s'au stracurat în decursul vremilor de restricție cu numele vechi de familie. Dăm numele protopopilor de atunci cu indicarea protopopiatului ca să rămână de pomenire numele lor, totodată ca aducere aminte și mângăiere pentru următorii dela acei protopopi, cum sânt familia Buzdug din Bărgauș și familia Raț, după fostul protopop dela Alba-Iulia, mai târziu dela Hațeg.

Protopopii cu sediul protopopiatului:

Abrud, protopopul Nicolae Ighian, Bălgard: Nicolae Raț. Bercheș: Ioan Șaroși, Bistrița: Alexandru Buzdug, Brașov: Radu Verzea. Cărpens: Ioan Popovici. Călata Mare: Ioan Popovici. Chiuești: Ioan Popovici. Corbi: Ioan Popovici. Deag: Ștefan Popovici. Dobra: Iosif Nemes. Egerseg: Vasile Pantea. Erdősangorgiu: Vasile Pantea. Făgăraș: Vasile Chiș. Hromsecului: Nicolae Popovici. Hinidoarei: Nicolae Hutovici. Idicelului: Nicolae Popovici. Lunca: Nicolae Popovici. Lodromanului: Mihail Căpuceanu. Mediașului: Ioan Mercuria: Teodor Ianoș. Miluan: Petru Popovici. Orăștie: Lazar Ștef. Săcădăte: Stan Radovici.

serică, îndeosebi pentru meditație, reculegere și înălțare sufletească, în spirit religios. Și se va ruga în todeauna, la vremea rugăciunii, având mângăierea, că nu începe nici un lucru fără a chema înfrăjutor pe Dumnezeu; iar când a sfârșit lucrul, nu va uita să aducă mulțumită Aceluia care, cu puterea Lui, a asistat făptuirile ei de fiecare zi. Prea mărime lui Dumnezeu prin rugăciune va aduce femeia mai ales în Dumineci și sărbători prin cercetarea bisericii și a sfinților slujbe.

Stăruința devotată a profeției Ana, în preajma bisericii, și strădania ei în viața cucernică, închinată în întregime lui Dumnezeu, a fost răsplătită din belșug cu învrednicirea de a vedea față la față pe nou născutul Mântuitor al lumii, așteptat cu atâtă dorire de neamul omenesc. Sufletul ei s'a umplut de odată de lumină cerească; și bucuria nădejdi împlinite i-a deschis gura «și graia pentru dânsul tuturor celor ce așteptau mântuire în Ierusalim». Un sol al vestei celei bune s'a făcut ea pentru poporul cetății sfinte.

Aceasta este și azi dobândă celeia ce stăruie în căutarea bisericii și asistă la sfințele slujbe. Atmosfera înălțătoare din lăcașul sfânt, slujba religioasă și graiul cântărilor, ce se revarsă în citiri și cântări religioase, picură în suflete în-

Sebeș: Zaharie Moga. Sibiu: Ilie Popovici. Sighişoara: Ștefan Băluș. Trestia: Ioan Mariș. Turda: Ignatie Carabeș. Ugra: Ștefan Popovici. Vașarhei: Mihai Radoviciu.

În fine vicarul Ioan Popovici era totodată și protopopul Hondolului.

Mateiu Volleanu.

INFORMAȚIUNI

În urma sfințelor sărbători de Rusali, numărul vizitor al zărilor noastre va apărea Vineri în 12 l. c.

Congresul asociației profesorilor universitari, dela cele 4 universități românești, se întrunește la Cluj în 4—7 Iunie 1925. Se va discuta chestiunea reformei învățământului superior, pentru bunul mers al școalelor și pentru promovarea culturii și întărirea operei de unificare națională.

În tagma monahală. În urma alegerii de episcop al eparhiei Aradului, conform sfințelor așezăminte al sf. biserici ortodoxe, urma ca nou alesul **Dr. Oheorghe Comșa** să primească tundera în schima monahală. Dorința noului ales a fost de a primi această tunderă în monah la sf. Mănăstire Sinaia. În 22 Mai a. c. l. P. C. Arhimandrit **Dionisie** în decursul sf. liturghii după Vohod l-a tuns în schima monahală, dându-i numele de **Grigorie**. După săvârșirea actului l. P. S. Sa Arhimandritul mitrofor **Dionisie** a înfățișat noului monah îndatoririle ce le are și le va avea în biserică, accentuând în special supunerea și ascultarea ca îndatoriri esențiale nu numai ale ierarhiei bisericești, ci ale tuturor ierarhiilor sociale. Noul monah a fost îndemnat să facă din mănăstirea Hodoș-Bodrog o mănăstire în înțeleșul adevărat al cuvântului. La aceste frumose sfaturi noul ales a mulțumit prin cuvinte pline de însuflețire către chemarea bisericii noastre.

Școlare. Cursurile școalelor secundare se închid după cum urmează: clasa VIII-a la 30 Mai; clasele V-a, VI-a și a VII-a la 5 Iunie; cursul inferior la 15 Iunie. Examenul de bacalaureat începe la 25 Iunie. — Ministerul Instrucțiunii a hotărât ca examenul de capacitate la școlile normale confesionale să se țină în localitățile respective și cu profesorii respectivi, în prezența unui delegat al ministerului. Data și condițiile de depunere a acestor examene sunt aceleași ca și la școlile normale ale statului.

Biserica reformată din Beius a dăruit, cum se antună, o mie de lei pe seama bisericii noastre ortodoxe din acel oraș, ca ajutor pentru cămpărarea cioploțelor. Așa fac reformații din Beius; — pe când frații noștri, blăjeni, ne pun bețe în roate, când vom să avem o biserică în Blaj.

demnuri pioase de adâncire în contemplație mistică. Lumină se revarsă în suflete, pace și bucurie sfântă se sălășuiește în inimi. Tot cel ce a trecut pragul bisericii, cu sufletul predispus și cu porțile inimii deschise spre primirea harului, pe care îl scoboară peste ființa omului slujba religioasă, se simte reînviat, mai bun, mai senin, mai vesel. Prisosul de lumină și căldură religioasă caută cale de revărsare, ca să facă și pe alții părtași de înalte simțăminte, dobândite în ceasul de petrecere împreună cu Dumnezeu, sub acoperșul lăcașului Său Sfânt. Intors acasă, din prisosul unei intuiții profetice gura i se va deschide să mărturisească de Domnul și să grăiască pentru dânsul, ca și odinioară prorocița Ana. Acesta trebuie să fie îndemnul cu care pleacă dela biserică tot sufletul de femeie creștină, ca să se facă sol de izbăvire pentru casa ei, pentru soț, pentru copii, pentru prieteni, pentru societatea, în care are prilej să se întâlnească cu alții, în sfânta zi de sărbătoare. Impresiile religioase, învățăturile de credință și de conduită, pe care le-a primit în cursul slujbei și le-a deprins din cuvântul de propovăduire a preotului, trebuie să le facă patrimoniu al cât mai multora, ca, din ce a putut agonisi singură, să poată hrăni sufletește pe cât mai mulți, așa cum s'a făcut în acea zi, de minunată hrănire

Universitatea populară din Vălenii-de-munte, înființată în 1908, își ține cursurile de vară între 15 Iulie și 15 August sub conducerea dlui N. Iorga. Se vor trata probleme culturale și economice; afară de aceasta, un număr mare de profesori minoritari vor ține cursuri privitoare la istoria și cultura nației lor. Privitor la condițiile de trai, s'au luat măsuri pentru odăi cu chirii ieftine și restaurante cu prețuri reduse. Inscriserile pentru cursuri se fac, până în 12 Iulie, la sediul Ligii culturale: București, strada Banu Măracine Nr. 1, la secretariatul cursurilor; ear după 12 Iulie orice corespondență se adresează la Vălenii-de-munte.

Datoriile de război. Statele europene datoresc Americii următoarele sume în dolari: Franța 4 miliarde 137 milioane; Italia 2 miliarde 97 milioane; Belgia 472 milioane; Polonia 178 milioane; Cehoslovacia 115 milioane; Iugoslavia 47 milioane; România 45 milioane; Estonia și Grecia câte 17 milioane. — America cere acum, după știri din Paris, rambursarea datoriilor de război.

Regule de purtare. Dintr'o cârtică, purtând numele de Regulele lui Washington, reținem următoarele: 1. Însușește-te numai cu oameni de omenie, dacă ții la reputația ta; pentru că e mai bine să fi singur, decât în compania oamenilor răi; 2. Nici odată nu lauda pe cineva din cale afară; 3. Între oameni de știință nu folosi cuvinte ușoare și de stradă, și nici nu discuta cu ignoranți chestiuni importante; 4. Cu oameni de afaceri fi scurt la discuție și la obiect; 5. Dacă ți pare rău totdeauna cu modestie; 6. Nu ți bate joc de lucruri importante, și nu râde de sentimentele altora; 7. Nu da sfaturi fără a fi rugat; când le dai, să fie scurte; 8. Nu fi mărșă cu nimenea; 9. Când osândești o faptă, nu o comite însuși a doua zi; 10. Gândește-te înainte de a vorbi; 11. Recreția ta să fie totdeauna cinstită și nu coruptoare; 12. Nu te apuca de un lucru pe care nu ești în stare să l'isprăvești, și fi cu mare băgare de seamă de-a te ține de vorba făgăduită.

Adunare generală extraordinară vor ține voluntarii din județele Sibiu, Făgăraș și Alba-Inferioară în ziua a doua de Rusali, în Sibiu, în grădina «Popa Luca» din strada Elisabeta 66, lângă gară, la ora 3 d. a.

Creerul lui Anatole France. Abia acum a fost publicată o relatare științifică, asupra studiilor făcute de Dr. Regault asupra creerului lui Anatole France. Eată ce spune celebrul frenolog: Creerul marelui scriitor are o greutate mai mică cu 400 gr. decât cea normală. Întreg cântărește 1017 gr., greutate extrem de mică în comparație cu corpul lui Anatole France. Aceasta înseamnă că genul nu este în raport direct cu mărimea encefalului. În schimb circvoluțiunile erau foarte numeroase și profunde și desigur că aci trebuie să căutăm rațiunea superiorității intelectuale.

a mulțimii cu cinci pâni și doi pești (Luca 9, 11—17).

Realitatea vieții, — durere — este însă alta. Mulți pleacă cu gând bun și cu bunăvoință la biserică, dar nu lasă acasă, și nu leapădă nici la ușa bisericii «toată grija cea lumească». Se pot vedea ființe, cari se duc la slujbă pentru că e prilej să-și vadească gâteliile, să-și dea întâlnire de conversație. Întră și ies fără să rostească un «Tatăl nostru» măcar, necum să urmărească cu evlavie și sfințenie momentele religioase, de înaltă elevare sufletească, ale sfetei liturghii. Se întâmplă ca tocmai în cel mai solemn moment, al «Prefacerii» darurilor dela altar, în trupul și sângele Domnului, să fie comentată stricăciunea picturii din catedrală, ori «lipsa de curățenie, nu destul de îngrijită» dacă se întâmplă să rămână un fir de praș neșters de pe jițul, în care totuși se poate ședea comod.

Biserica este casa lui Dumnezeu, și n'ar trebui să uităm, că intrând acolo, intrăm în palatul împăratului împăraților. Se poate oare să te duci la cineva, numai în vizită, și să nu stai de vorbă cu stăpânul casei? Se poate să nu-l ascuți după cuvântul, când el ți vorbește?

Și totuși ce fognet supărător, ce zgomet nepotrivit cu sfințenia locului, se produce, când preotul lasă din altar, să urce la amvon, ca să

Spor de 50 la sută. Prin noua lege a învățământului primar și normal se prevede un spor de 50 la sută la leașă, pentru învățătorii cari merg în județele din ținuturile alipite unde sânt mulți străini. În urma votării acestei legi au plecat din vechiul regat o mulțime de învățători cărora li se dă acest spor prevăzut de lege. În afară de aceștia sânt învățători, cari fac slujbă de dascăli în acele județe cu o vechime de 2, 3 și 4 ani, și cari dela început au cerut să meargă ca dascăli în aceste județe. Acestora însă, fiindcă au mers înainte de votarea legii de mai sus, nu li se da sporul de 50 la sută. Ei au făcut în mai multe rânduri plângere către minister să li se dea și lor acel spor de 50 la sută. Ministerul luând în cercetare cererile acestor învățători, a hotărât să li se dea și acestora sporul de 50 la sută odată cu începerea anului școlar viitor.

Pictarea bisericii din Râșnov. Comitetul parohial al bisericii ortodoxe române din Râșnov, prot. Bran (jud. Brașov) a decis ca spațioasa lor biserică (cea nouă) să o picteze. Spre orientare amintim, că numita biserică are 3 cupole, afară de altar, care încă este spațios și înalt și care încă dorește să fie pictat.

Domnii pictori, cari ar dori să efectuească această lucrare sunt poziți a merge la fața locului spre a vedea, respective studiul, interiorul edificiului, a prezenta apoi un plan și preliminar de pictare prezentând schițele necesare.

Se observă, că numai acei pictori li se va încredința pictarea, cari vor prezenta autorizare dela P. V. Consistor arhiepiscopale din Sibiu de a picta biserici.

Acelor pictori, cărora nu li se va încredința lucrarea, nu li se vor restitui nici un fel de spese.

Ofertele cu privire la această lucrare au să se înalfeze în curte închise la adresa oficiului parohial ort. român din Râșnov până în 29 Iunie a. c.

Librar expert. Biblioteca și tipografia românească din Careii mari are nevoie de un conducător librar expert, conștițios, cu caracter, și român însușit, care să ție în mână aranjarea și conducerea acestei librării. Condițiile de serviciu le va comunica Direcțiunea liceului Vasile Lucaciu din Careii mari până la 10 Iunie a. c.

Pentru limba națională. Guvernul cehoslovac a luat cuvenitele măsuri pentru respectarea limbii oficiale a statului. Șefii de serviciu, din toate regiunile locuite de germani, au primit instrucțiuni severe să oprească întrebuințarea limbii nemțești în birouri în vremea serviciului.

Act de mulțămire. Corul bisericii ortodoxe din Ghelei, prot. Hunedoara, aranjează anual mai multe concerte cu scopul pe de o parte propagarea culturii, pe de alta augmentarea fondului pentru construirea unei noi biserici. În anii trecuți corul a concertat în mai multe

vesteașă cuvântul lui Dumnezeu. Lipsa de răbdare, teama de «plictiseală» unui sfert de ceas, ori daraveri, ce nu vor să mai aștepte, împing năvalnic spre ușa de ieșire. Și măcar dacă s'ar produce la timp această îndepărtare, până nu se începe cuvântarea, care e, oricum, o prestație gândită și muncită, și are dreptul să nu fie disprețuită.

Dar, și cei ce rămân, din curiozitate, din decență, ori chiar cu dorul de a se folosi; adevărați ridică prea mari pretenții, în schimbul minimaliei jertfe de a asculta: Predicatorul vorbește prea lung, prea deslănat, fără să urmărească un fir roșu, fără o idee clară la bază, pe care să o susțină cu argumentare prinsă în sistem logic; nu are concepții mai superioare decât ale lumii, dela care pretinde să-l asculte; nu spune nimic nou, nu are dicțiuni și nu-și îmbracă cugetarea într'o limbă literară; prea stă jeapăn în tot timpul, fără un gest, sau prea e patetic și teatral... Și în sfârșit de ce atâta moralizare cu orice preț și muștrare continuă? Au nu tot omul știe ce e bine și ce e rău? Așa se comentează predica.

(Va urma)

Sărbătoare nu însemnează nelucrare și pătrecere, ci mergere la biserică și spor de fapte bune.

centre, ca Petroșeni, Lupeni etc., a făcut și excursii până la Călimănești și Râmnicul Văcea. În anul acesta a dat concerte în Hunedoara și Simeria în zilele de 9 și 10 Mai. — Comitetul bisericii noastre ține să mulțamească călduros tuturor domnilor cari și-au dat prețiosul concurs la deplina reușită a acestor concerte, precum și următorilor domni, cari au contribuit peste taxă:

1. În Hunedoara: V. C. Osvald, Dr. Dănilă, St. Morariu, Dr. V. Oana, Dr. D. Fulep, Dr. A. Strauss, S. Chirca și N. N., câte 100 lei; Ioan Duma și Dr. V. Hâncu, câte 40 lei; Alex. Bușu 30 lei; L. Rimbaș, Valer Beșan și A. Mihailescu, câte 20 lei; Mureșan jun., Ionel Albu și T. Rimbaș, câte 10 lei. Total 1100 lei.

2. În Simeria: N. Tănase, notar, 250 lei; Teofil Bărbat și I. Nedelcu, câte 100 lei; Sabin Jula, N. N., Const. Niculescu, Not. Cismaș și Pr. G. Popovici, câte 50 lei; A. Dima 35 lei; A. Șandor 30 lei; P. Oprea, I. Sasu, I. Hiedge și I. Dragoș, câte 20 lei; Dr. Kiss 15 lei; Henț, Ing. Rosz, C. Oprea, I. Steiner și M. Stănescu, câte 10 lei. Total 960 lei. Venitul brut a fost în Simeria de 5030 lei. Comitetul parohial își mai ține de datorie a exprima mulțumiri în special dlui Dr. G. Dănilă, notar public în Hunedoara, apoi primăriei orașului, care a oferit un prânz celor 50 coriști, și tuturor stim. familii, care au dat locuință coriștilor. În Simeria p. n. P. Lulă, dnii Jula, dir. școlii primare și N. Tănase au făcut o extinsă propagandă între funcționarii și muncitorii din atelierele de acolo, așa că sala spațioasă de gimnastică s'a dovedit a fi mult prea mică pentru a cuprinde pe toți. Cări doreau să asculte acest concert. Se remarcă și de astădată devotamentul cu care a lucrat și lucrează vrednicul notar, dl Tănase, când e vorba de o manifestație culturală-națională.

Pr. Gh. Henția, dirig. de cor.

Ce-l în viața unui om 2 Lei? Azi când totul s'a scumpit, cu doi lei nu poți cumpăra mai nimic. Totuși Sindicatul Presei Române din Ardeal, oferind 3 Lei un *bilet de loterie* cu care oricine poate câștiga în bani gata 100,000—, 50,000—, 10,000— și încă alte 5400 câștiguri, la tragerea care se face irevocabil la 16 August 1925. Face dar, ca fiecare să-și ia câteva bilete de loterie, asigurându-și astfel posibilitatea unor mari câștiguri. Comandanți dar câte 5 sau 10 bilete de loterie, trimițând banii sau în mărci sau în mandat poștal la Agenția de Publicitate Rudolf Mosse S. A. Cluj, strada Regina Maria 37. (Secția Loteria Presei).

STIRI LOCALE

Examenale la liceul „Gh. Lezăr” durează începând din 5 până în 23 Iunie. Încheierea festivă a anului școlar se face în 25 l.c. Examenalele sânt publice. Părinții elevilor și amicii școlii noastre sânt rugați să onoreze cu prezența lor aceste examene.

Traista mea

Am încercat atât amar
În viața mea holnară...
Selos de-al dragostei nectar
Purtam pe drumul temerar
Iubirea drept povară...

Dar, din povară am împărțit
La frați și la surate,
Și într-o zi m'am pomenit,
Cu traista goală într'un scînt,
Și mort pe jumătate...

În van, nectarul ce-l căutam
Nu l'am aflat în cale,
Dar un toaig găsit pe plai,
Străfulgerat de-un gând, să dal,
Să dal din ale tale.

De-atunci nu'ntrub ce au, ce vor,
De-l casa lor senină...
Mă stăpânește-un dor:
Să'mpart iubirea tuturor.
Din traista veșnic plină.

Ioan Al. Bran-Lemeny.

Concert și teatru a organizat, pentru seara de 20 Mai a. c., în sala dela Unicum, neobosită și strădălnică «Reuniune culturală națională a meseriașilor români din Sibiu». Coruri mixte și coruri bărbătești, dirijate cu pricebere necesară de dl Ioan Stănculescu, au fost aproape toate de o precizie ireproșabilă. Rugăciunea din opera Joseph de Méhul, coralul lui Bach «În ce chip dorește cerbul», ariile populare, duioase sau vesele, cu soluri de dsoara Mărioara Sasu și dl Al. Stănculescu, însemnează succese, care ne îndreptășesc să așteptăm cu încredere și alte compoziții corale de același fel. Producțiunea, din care mai amintim recitația discretă și plină de dragălașie a dsoarei Alexandrina Cismaș (La oglindă, de G. Coșbuc), s'a încheiat cu reprezentația piesei în 3 tablouri Ovidiu Șicană, localizare de l. A. Bassarabescu. Rolurile s'au interpretat de dsoarele Al. Cismaș și Nuțica Dan și de dnii I. Fălămaș, C. Axente, D. Domnariu, D. Jurca, A. Olteanu și Bucur Bratu. Fiecare dintre diletanți a pus multă răvnă, căutând să dea nota justă rolului său mai mare sau mai mic, — și, în lucrarea aceasta, au și izbutit cu toții. Spectatorii și-au manifestat simpatia prin dese și călduroase aplauze la adresa diletanților, a coriștilor și a conducătorilor. Astfel, Reuniunea meseriașilor noștri sibieni, deși cu mijloace reduse și în timp foarte scurt, n-ia dat eărăș semne de viață activă în direcția bună, în care s'a manifestat și până acum.

La fondul Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace, dar cu alipire către Reuniunea meseriașilor români din Sibiu, a colectat vornicului oșpeților Ioan Imbăruș dela: Șerban Ilcuș din Rășinari, nașul tinerilor N. Droc cu Maria Sitov, 100 lei; ear dela nuntășii tinerilor Ioan Dănilă cu Elena Banciu, lei 83. — Pentru prinos mulțamește: **Comitetul.**

CĂRȚI ȘI REVISTE

„Lumina Satelor”, este foaia săptămânală pentru popor, ce apare în Sibiu, cu redacția și administrația în strada Mitropoliei 30. Prețul abonamentului pe an 420 lei, pe jumătate de an 60 lei; pentru străinătate 300 Lei, iar pentru America 3 dolari. Prin scrisul ei creștinesc și românesc, în cursul acestor trei ani, s'a ridicat peste toate foile menite pentru popor. Frații proși au în ea un prețuit tovarăș în munca de păstorie a satelor, căci ea vine săptămânal cu sfaturile și îndrumările ei în multe case, unde preotul n'umși rar ajung. Este de datoria noastră să ajutăm răspândirea ei, câștigându-i abonații în fiecare parohie, căci prin aceasta săvârșim o operă de educație și cultură pentru mulțime.

Liturgia pentru cor mixt, pe extensiune de 11 coale 8^a mare, legată frumos. Prețul 60 lei trimisă recomandată la adresa cumpărătorului. Cuprinde pe lângă cântările liturgiei sf. Ioan gură de aur imnoasele și troparele celor 4 praznice mari, feleciile, când servește arhierul, trze Heruvic, concerte (pricesne) etc. — Se poate comanda prin trimiterea înainte a prețului ori contra ramburs la **Timotei Popovici**, profesor str. Regina Maria Nr. 7.

De același autor: **Liturgia pentru 3 voci egale**. Ed. III. Legată 20 Lei.

„O carte, care vrea să fie citită”

„Lugoscher Zeitung”, din 22 April 1925, publică din peana profesorului șvab Dr. Ștefan Klett, următorul articol: **O carte, care vrea să fie citită**. La adeică fiecare carte vrea să fie citită. De aceea să și scrie. Aceasta este singurul ei drept de existență. Dar nu merită fiecare carte să o citești, ca să ne câștigăm timpul scurt cu frunzărirea ei.

Broșura cunoscutului publicist român, Dr. H. P. Petrescu: «Se 'ntreabă mîntea sănătoasă» (Sibiu, 1925) merită nu numai să fie citită, ci să fie și cântărită cu maturitate și, înainte de toate, merită să fie luată la inimă, deoarece ce ne spune în 164 pagini tipărite mărunt de tot sunt adevăruri, pe cari toți le cunoaștem, de a căror exactitate toți suntem adînc pătrunși, după cari însă, cu toate acestea, ne orientăm numai în cele mai rari cazuri.

Cine nu este convins de influința stricăcioasă asupra unei țări întregi, a unei prese lip-

sită de scrupul, influință dezastruoasă chiar față de omenirea întreagă? Cine n'a știut că de otrăvitor de neamuri poate să influențeze și a influențat o «artă» tendențioasă, de caricaturi, lipsită de simțul de responsabilitate? A ajuns un adevăr la mîntea oricui că șovinismul maghiar și-a săpat el însuși șie și mormântul.

Și — totuși, — ca și când n'am fi convingși de faptele acestea. Cetim și sprijinim și mai departe zările care asumuță mai nebușeste, primim încă și acum liniștiți cum se lucrează la înveninarea sufletelor poporului și — în loc de a învața din povestea tristă a șovinismului maghiar — perseverăm cu voioșie să «unificăm».

Vine H. P. Petrescu cu broșura dsale, ne arată nouă, arată omenirii întregi europene aceste adevăruri încă odăit înaintea ochilor, nu vorbind personal, ci lăsând să apară tot ce a scos la iveală omenirea în timpul din urmă ca figuri reprezentative, impunătoare, ca autorități recunoscute. Ne vorbesc un Gambetta, un Cavour, un Björnson, un Seton Watson (Scotus Viator), un Hans Delbrück, un Müller Guttenbrunn. Toți spun unul și același lucru, toți ne descriu cu inima tremurândă și în cuvinte ce te sguidele urmărire triste ale unei asmuțări sistematice între popoare.

Tagore vede de pe acum mormanul de ruine ale Europei care se sfășie pe sine însaș. Poate că își ajunge scopul această revistă generală, corul acesta unison al reprezentanților celor mai reprezentativi, al celor cu sentimente mai nobile al tuturor popoarelor și continentelor. Poate că judecata lor aduce la reculegere (rezon) popoarele europene, ajunse la nebulie. De asta este vorba înainte de toate, și nu de cunoașterea adevărului, fără de urmăiri concrete.

Poate că își ajunge ținta această judecată în masă. Poate. Rămâne, la orice caz, un merit ce nu va dispărea nici când al autorului iubitor de oameni, că a încercat și pe calea aceasta să vrea să câștige cu intențiunile sale nobile popoarele spre o înțelegere reciprocă și spre o stimă reciprocă. Broșura dsale are tot dreptul să pretindă de a fi cetită. Va avea ca efect numai lămurirea, împăciuirea popoarelor, întemeierea păcii.

NB: Broșura se află de vânzare la «Dacia Traiană», Sibiu, cu 30 de lei.

Zece sfaturi pentru colaboratori

1. Să scrii totdeauna numai pe o față a hârtiei, cu cerneală sau cu mașina de scris, și tot cu cerneală să faci și corectura.

2. Dacă dorești să și se culegă ceva cu litere mai mari sau mai mici, indică această dorință prin subliniere de atâtea culori câte caractere de litere poțtești.

3. Scrisul să-ți fie cîțet; nu cauză spargere de cap și pierdere de timp colegătorului prin manuscris greu de citit.

4. Stilizarea se admite numai în manuscris; schimările de compunere și stilizare făcute la corectură înseamnă pierdere mare de timp, multe neplăceri și spese inutile.

5. Înainte de-a da manuscrisul la tipografie, citește-l încă o dată cu toată atenția, ca astfel colegătorul să poată lucra dintr'un manuscris precis și ineccepționabil.

6. Toate îndrumările ce dorești a le da tipografiei, comunică-le imediat la început; căci lucrul executat, adeseori nu poate fi schimbat deloc, sau numai cu mari greutăți și spese considerabile.

7. La citirea corecturii toate îndreptările să le faci în mod clar și precis spre a nu fi înțelșe greșit. Ai grijă ca semnele prin care indică literile și cuvintele eronate, să fie uniforme.

8. În în considerare că azi în cele mai multe locuri se lucrează cu mașini de cules, și astfel se poate întâmpla că la îndreptarea unei neînsemnate greșeli, intrucât rîndul întreg trebuie cules din nou, să intervină o eroare mult mai mare. De aceea nu corecta decât numai greșelile efective.

9. Fă în însuși corectura; altă persoană întrebui-țează altă metodă și alt sistem ortografic.

10. Pentru greșelile de ortografie și de execuție tehnică este responsabil tipografia; pentru eventualele greșeli de sens și de formă răspunde însă acela, care a citit corectura destinată autorului.

(Din Guttenberg Typograph, nr. 5).

La **Librăria Arhidiecezană, Sibiu**, se află de vânzare:

Preotul G. Petrov:

Pe urmele lui Hristos

traducere de: Episcopul Nicodem Munteanu

Prețul: Lei 45—, plus spese de porto Lei 5—.

În «Biblioteca Bunului Pastor» au apărut:
Nr. 1. «*Taina pocăinței*». Studiu pastoral de I. Hanzu. Preț 1 leu.
Nr. 2. «*Clerul și chestiunea alcoolismului*». Traducere de V. Oana. Preț 4 lei.
Nr. 3. «*La centenarul seminarului Andreian*». Disertație de Dr. A. Crăciunescu. Preț 1 leu.

4. «*Chemarea preoției noastre*». Considerații de actualitate, de mai mulți. Preț 5 lei.

Nr. 5. «*Șase predică pentru Duminicile postului mare*» și «*Un cuvânt pentru ziua Învierii Domnului*», de mai mulți. Preț 2 lei.

Nr. 6. «*Îndrăznești, eu am biruit lumea*». Predici pentru timp de război, prelucrate după I. Kessler, de Dr. N. Bălan și I. Moșoiu. Preț 2 lei.

Nr. 7-8 «*26 Predici la credința creștină sau Tălcuirea Crezului*». Traducere de episcopul Nicodem al Hușilor. Preț 10 lei.

Nr. 9. «*Petru Maior și Unirea*» de părintele Terenție. Preț 2 lei.

Nr. 10. «*Schisma românească sau Unirea cu Roma*». Preț 1 lei 250.

Nr. 11. «*Studiul pastoral în biserica românească*», de arh. Iuliu Scriban. (Extras din Revista Teologică). Preț 20 lei.

Nr. 12. «*Ortodoxia și creștinismul apusean*». Prelucrare din rusește de P. S. Sa Nicodem, episcop al eparhiei Hușilor. Preț 1 lei 8.

Numeri 2, 3, 4, 7-8, 10, 11 și 12 se pot comanda la administrația «Revistei Teologice», Sibiu, str. Mitropoliei 32, trimițându-se pe lângă prețul arătat mai sus și porto postal.

La Librăria arhidiecezană se află de vânzare:

1. Mineiul lunii Mai

cu litere cirilice, tipărit în Sibiu, în tipografia episcopescă (la 1854, legal, ceva cam întrebunțat, 120 Lei.

2. Mineiul lunii Octomvrie

cu litere latine, tipărit în București, în tipografia cărților bisericești la 1908, broșat, neîntrebunțat, 80 Lei.

4. Psaltirea

publicată românește la 1857 de diaconul Coreși, reproducă cu un studiu bibliografic și un glosar comparativ de B. Petriceicu-Hașdeu. Edițiunea Academiei Române. Tomul I. București, 1881, legat solid, neîntrebunțat, 80 Lei.

Au apărut:

Manuale de Limba română, de E. Hodoș

I. Carte de citire și Gramatică,

pentru clasa a 4-a secundară.

II. Noțiuni de Stilistică și Poetică și Carte de citire (pentru Istoria Literaturii); și

III. Elemente de Istoria Literaturii

Se găsesc de vânzare la Librăria Arhidiecezană în Sibiu

An sosit la Librăria Arhidiecezană

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Noutăți literare: povești, călătorii, cărți pentru copii, medicale, pedagogice, economice, povești; diverse biblioteci ca: «Biblioteca pentru toți», Minervei, Căminul, Semănătorul, Scriitorii români, Steaua, Flacăra, Clipe de uitare, Scriitorii celebri, Foi volante, Pagini alese din scriitorii români. Biblioteca Universală, Lumea copiilor Steana copiilor, Astra nouă, Biblioteca clasică, Biblioteca inimii, Biblioteca Energia.

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

Anunțuri și reclame

Cel mai răspândit ziar care poate fi întrebunțat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțesti din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Iconostase!

și pictură monumentală bisericească, se execută cu prețuri moderate

Atelierul fondat în anul 1905, în Ardeal

Informațiuni și comenzi se primesc din compesantă la (55) 2-3

dl Virgil Muntean,

dentist, Sibiu, strada Regina Maria Nr. 7.

La Librăria Arhidiecezană în Sibiu se află de vânzare următoarele cărți, apărute în Editura «Fundațiunii I. V. Sococ» din București:

Prof. Dr. Dubois: «Educația prin sine însuși» (Rostul vieții)	Lei 10
Mircea Florian: «Arta de a suferi» (Trepnic sufletesc)	14
Cebes, 500 a. Chr.: «Imaginea vieții omenești»	3
Corneliu D. Ionescu: «Pentru mic și mare» (Distractiv)	5
La Fontaine: «Fabile», vol. I și vol. II	12
S. O. Marden: «Puterea cugetării» (Isbânda și fericirea sânt în puterea noastră. Teama paraliză puterea interioară. Otrăvirea mentală produsă de gândurile false)	8
Charles Wagner: «Viața cumpătată» (Gândirea cumpătată. Trufia și simplitatea în relațiile sociale)	10
G. D. Serba: «Vasile Conta» (Studiu filozofic)	10
N. Iorga: «Mihail Kogălniceanu»	12
Marcu Antoniu: «Cugetări asupra vieții»	4
Alexandru Pelimon: «1821» (Roman ist.)	8
G. D. Serba: «Ion Eliade Rădulescu»	20
E. I. V. Sococ: «Dela naștere la moarte» (Nașterea. Anii dinți. Vârsta copilăriei. Tinerețea. Maturitatea. Bătrânețea. Moartea)	20
Gr. Teodosiu: «Cîrpit de păsărele» (Căntece și jocuri de copii)	10
Alexandrina Demetrescu: «Abecedar pentru învățarea limbii franceze (Ilustrații)»	6
Mircea Florian: «Rostul și utilitatea filozofiei» (Filozofia ne învață ca să trăim, liberează individul. Spiritul și simțul filozofic)	10
Epictet: «Purtarea în viață»	4
Mircea Florian: «Îndrumare în filozofie»	35
Emil I. V. Sococ: «Ca să fii om»	10
Prof. Dr. Dubois: «Psychonevrozele și tratamentul lor moral»	60

Comenzile se execută numai contra Ramburs.

Note muzicale

de G. Dima, dir. Conservatorului din Cluj se află de vânzare la

Librăria Arhidiecezană în Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Căntece și balade

(cant și pian)

Șii tu mândro a	24
Hotărâre a	24
Noi trei a	24
Trădare a	20
Curcile a	30
A venit un lup din crâng a	40

Poezii de Carmen Sylva

(cant și pian)

Genug a	24
Grossmutter a	24
Aus dem Ei gekrochen a	30

Căntece populare

(cant și pian)

Măndrușă de demult a	24
Jelui-m'as a	30
Vai mândrușă	24
O ce veste a	24
Doamne isuse Hristoase a	24
O inimă intristată a	24

Cântări funebreale

(cor mixt)

Bine ești cuvântat	20
partitura	40
Ce e viața	20
partitura	40
Cu adevărat	20
partitura	40
Cela ce eu adănel înțelepciunii	20
partitura	40
Marea vieții	20
partitura	20
Fericiți	20
partitura	40

Irmoase

(cor mixt)

Irmosul Crăciunului	16
partitura	40
Irmosul Bobotezii	16
partitura	40
Irmosul Bunevestirii	16
partitura	40
Irmosul Florilor	16
partitura	40
Irmosul Înălțării	16
partitura	40
Irmosul Rosaliilor	16
partitura	40
Irmosul Intrării în biserică	16
partitura	40
De bine se bucură	16
partitura	16
Cu trupul	16
partitura	40

Coruri mixte:

Donă inimă	24
partitura	60
Dor de călătorie	24
partitura	60
Ce te legeni codrule	16
partitura	40
La mijloc de codru des	16
partitura	40
Ce faci loano?	24
O ce veste	24
Leagăn verde	24
Nu-i dreptate	24
Hai în horă	24
Hora Severinului	24
Bălcescu	24
Măndrușă a	24
Nu m'ar arde dorul	24

Coruri bărbătești:

Cucule cu penă sură	24
Sunt soldat	24
Hai în horă	24
Toată țara	24
Vivandiera	24
O ce veste	24
Liturgia pentru cor mixt	120
Liturgia pentru cor bărbătesc	125
Hora pentru cor mixt și orchestră	28
Salvum fac regem:	
partitura pentru orchestră	240
extras pentru pian	120
voce complete	28

NB. Corurile mixte și bărbătești conștău din câte 4 voci.

Notele se pot comanda deodată cu trimiterile sumei, adăugându-se și spesele de poștă: Lei 10.

Editura și tiparul Tipografiei arhidiecezane